



VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Verlenging Gespecialiseerde Jeugdhulp (ambulant) 2024

Zaaknummer: 73069-2023

Datum: 13 juli 2023

Voorstel:

Het college wordt voorgesteld

1. De Basisovereenkomst Gespecialiseerde Jeugdhulp 2024, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
2. De Uitvoeringsovereenkomst Gespecialiseerde Jeugdhulp 2024, zoals opgenomen in bijlage 2, vast te stellen;
3. De tarieven voor 2023 en 2024 te indexeren conform de OVA-index, welke voor 2024 na bekendmaking in september worden gebruikt om de tarieven definitief te berekenen;
4. De portefeuillehouders voor Jeugdhulp mandaat te verlenen om, in gezamenlijkheid met de andere mandaathouders van gemeenten, besluiten te nemen in het kader van de Escalatieprocedure.

Inleiding

De Jeugdwet stelt gemeenten verantwoordelijk voor de realisatie van een kwalitatief goed en dekkend aanbod van jeugdhulp. Een belangrijk deel van het jeugdhulpaanbod omvat het ambulante aanbod. Dat zowel bij de jeugdige thuis of nabij huis op locatie van de jeugdhulpaanbieder wordt geleverd. Om te voorzien in een voldoende dekkend aanbod heeft de gemeente Roermond, samen met de andere drie gemeenten in Midden-Limburg-Oost dit gespecialiseerde ambulante aanbod ingekocht.

Voor 2024 zijn de bestaande overeenkomsten op onderdelen ge-update. De gewijzigde overeenkomsten zijn met aanbieders en met onze bestuurders besproken en akkoord bevonden op 5 juli 2023 (Bestuurlijk Overleg) en 27 juni 2023 (Overlegtafels jeugd en Wmo). Na positieve besluitvorming door de vier colleges in Midden-Limburg Oost voor de Gespecialiseerde Jeugdhulp, start de formele reguliere procedure (zie, uitvoering en evaluatie), die de zorgcontinuïteit vanaf 1 januari 2024 waarborgt.

De bestaande aanbieders krijgen een verlenging overeenkomstig aan de nieuwe tarieven, de mogelijk nieuwe aanbieders krijgen de door het college vastgestelde standaardovereenkomst aangeboden.

Op basis van de huidige overeenkomsten voor gespecialiseerd ambulant aanbod dient jaarlijks een besluit te worden genomen over de voortzetting van deze overeenkomsten. Deze besluitvorming ligt middels dit voorstel voor aan uw college.

Argumenten

1.1 Vaststellen van de Basisovereenkomst zonder inhoudelijke of inkooptechnische wijzigingen

De Basisovereenkomst is niet gewijzigd op inhoudelijke of inkooptechnische gronden. Inmiddels is duidelijk dat een nieuw inkoopproces zal worden opgestart voor het ambulante perceel, waardoor er per 1 januari 2025 nieuwe overeenkomsten zullen ingaan. In de tussentijd wordt de Basisovereenkomst daardoor inhoudelijk en inkooptechnisch niet gewijzigd. Hierdoor kan de looptijd van de overeenkomst worden verlengd en voldoet de gemeente aan haar wettelijke taak beschreven in de Jeugdwet.

2.1 Vaststellen van de Uitvoeringsovereenkomst met twee praktische wijzigingen welke in de praktijk al waren doorgevoerd.

De uitvoeringsovereenkomst is gewijzigd op twee punten. In het geel is aangegeven wat er is gewijzigd. De uitvoeringsovereenkomst is opgenomen als bijlage 2 bij dit Collegevoorstel.

In het kort komen de wijzigingen op het volgende neer:

- De gemeente behoudt zich het recht voor bij opdrachtnemer controles uit te (laten) voeren ten aanzien van de geleverde diensten. Hiermee sorteren we voor op de Wet versterking decentrale rekenkamers.
- In 2022 is er een pilot uitgevoerd 'Pilot Aangepaste Toegang'. Naar aanleiding van deze pilot is besloten om in bijlage 1, hoofdstuk 1, artikel 1 'Start van de dienstverlening vanuit het CJG' te wijzigen. De wijziging op de overeenkomst was in 2022 te laat om nog op te nemen in de overeenkomst en is deze wijziging doorgevoerd middels een addendum op de overeenkomst '23.

3.1 OVA-Indexeringsprocedure van de tarieven wordt ten eerste geadviseerd voor 2023 en verder

In mei 2022 is begonnen met de voorbereiding op de verlengingen van de overeenkomsten de Gespecialiseerde Jeugdhulp voor 2023. In deze maand zijn de tarieven geïndexeerd volgens de z.g. CBS methodiek. In het najaar hebben zorgaanbieders de mogelijkheid gehad om zich aan te melden voor een uitvoeringsovereenkomst voor het jaar 2023 en eventuele bezwaren in te dienen. Er zijn toen meerdere aanbieders bezwaar aangetekend tegen de gehanteerde indexatiemethodiek. In de kern kwamen de bezwaren er op neer dat gebruikte methodiek van CBS-indexcijfers volgens de zorgaanbieders ontoereikend was, gezien de ontwikkelingen in de markt. De aanbieders pleiten voor het hanteren van de OVA-index. Bezwaar makende aanbieders verwijzen o.a. naar de sterk gestegen prijzen van de laatste maanden zoals CAO ontwikkelingen en energie.

Besluitvorming met betrekking tot de escalatie van tarieven, was gemandateerd aan de vertegenwoordigende wethouders in het Bestuurlijk Overleg Midden Limburg Oost.

De bezwaren m.b.t. de vastgestelde tarieven en het verzoek om de indexeringsmethodiek zijn voorgelegd aan het Bestuurlijk Overleg van Midden Limburg Oost van 30 november 2022. Het Bestuurlijk Overleg heeft toen besloten:

- Om indexatiemethode aan te passen van de 'CBS 86 Gezondheidszorg' naar de OVA indexering.
- Deze OVA indexering toe te passen op alle diensten en producten voor Jeugd en Wmo voor alle zorgaanbieders in 2023.
- Deze methodiek ook toe te passen voor de indexering 2024.

Dit is in overeenstemming met het advies van de VNG. Het aanpassen van de indexeringsmethodiek van CBS naar OVA gaat het mandaat van de portefeuillehouder in het kader van de escalatieprocedure te buiten. Middels dit beslispunt wordt u daarom voorgesteld voornoemd besluit van het Bestuurlijk Overleg te bekrachtigen.

3.2 De OVA-indexering is september 2023 pas bekend, waardoor de procedure nu wordt vastgesteld.

De CBS '86 Gezondheidszorg werd in het verleden in mei vastgesteld volgens de methode t-1, index t/m april. In mei was het indexcijfer dan ook al bekend en konden ook de tarieven vastgesteld worden. Het landelijke OVA indexpercentage wordt jaarlijks vastgesteld in september. Het is dus bijna 5 maanden later bekend. Uw college krijgt daarom een procesvoorstel, waardoor direct na bekendmaking de tarieven volgens de OVA index kunnen worden vastgesteld. Hierdoor hanteren we de volgende procedure,

Datum	Actie
18 juli	Onderhavig collegevoorstel vaststelling BO en UO 2024
1 september t/m 10 november 2023	Tender verlenging BO en UO
20 september	Bekendmaking OVA '24
2 oktober	Tarieven '24 gereed
13 oktober	Bekendmaking tarieven '24, ingang bezwaartermijn (duur 4 weken)
10 november	Einde tender + reactietermijn op tarieven
24 november	Einde escalatieprocedure
4 december	Aanleveren stukken B.O.
13 december	Eventueel bestuurlijk overleg escalatieprocedure
1 januari 2024	Ingangsdatum overeenkomsten

3.3 Met de vaststelling ontstaan vaste tarieven voor bestaande aanbieders en nieuwe toetreders

Alle aanbieders krijgen vanuit de gemeenten een aanbod voor een vast tarief. Dat vast tarief is gebaseerd op het tarief van het voorafgaande jaar. Bij nieuwe toetreders wordt het (minimaal reële) tarief uit de tarievenlijst toegekend. Deze lijn voor nieuwe aanbieders is bewust ingezet, omdat ons kwalitatieve en kwantitatieve zorgaanbod compleet is en er geen noodzaak is voor uitbreiding. Met de aanbieders die voorzien in ons kwantitatieve en kwalitatieve basis-zorgaanbod, is in de voorafgaande jaren een gedegen traject doorlopen om tot tarifiering te komen. Altijd op basis van een reëel kostprijsonderzoek per product (categorie 1-producten: vaste, uniforme tarieven binnen één product) óf op basis van een reëel kostprijsonderzoek op aanbieder niveau in combinatie met onderhandelingen (categorie 2-producten: vaste, gedifferentieerde tarieven binnen één product). Op basis van dit uitgangspunt is indexeren dan ook reëel.

In de categorie 2-producten is bovendien een bovengrens voor de tarieven vastgesteld. Tarieven boven deze bovengrens zijn/worden slechts bij hoge uitzondering toegekend;

- na onderzoek, onderbouwing en positief advies van het verwervingsteam en de gemandateerde inkoper én

- na positieve besluitvorming van de bestuurders MLO (de zgn. escalatieprocedure, zie bijlage 5).

Het streven is om deze tarieven ook weer zo snel mogelijk af te bouwen. Daarom is deze tariefgrens ook leidend voor het indexeren van de tarieven.

4.1 Bij een eventuele escalatie krijgen portefeuillehouders Jeugd het mandaat om gezamenlijk tarieven vast te stellen.

Slechts bij hoge uitzondering kan de gemeente afwijken van de geldende en/of reeds gecontracteerde tarieven Gespecialiseerde Jeugdhulp en Wmo. De aanbieder laat dan in Negometrix weten niet akkoord te gaan met de uitvoeringsovereenkomst, en geeft in een bericht in de Negometrix berichtenmodule aan waarom de aanbieder niet akkoord gaat.

Indien dit bezwaar aanleiding is om afwijking van de geldende tarieven te overwegen, wordt daarbij een escalatieprocedure doorlopen, welke is vastgesteld in eerdere besluitvorming (zaaknummer: 88819-2022). Dit betekent dat de afwijking van de geldende tarieven door de aanbieder onderbouwd moet worden (zowel inhoudelijk als op basis van een transparante kostprijsberekening), en dat deze door het escalatieteam (bestaande uit inkoper, contractmanager, projectleider (Wmo of Jeugd) en beleidsmedewerker) beoordeeld worden. Een eventueel voorstel tot aanpassing van een tarief wordt voorgelegd aan het Bestuurlijk Overleg Midden Limburg Oost.

Gezien de eerder in dit voorstel genoemde procedure, is besluitvorming voor 1 januari 2024 gewenst. Derhalve wordt voorgesteld: De portefeuillehouders voor Jeugdhulp, net zoals voorafgaande jaren, mandaat te verlenen om, in gezamenlijkheid met de andere mandaathouders van gemeenten, besluiten te nemen in het kader van het definitief vaststellen van de tarieven naar aanleiding van de OVA indexering en de Escalatieprocedure.

Kanttekeningen en risico's

3.1 Gemeenten Echt-Susteren en Maasgouw hebben aangegeven een separaat voorstel te willen om de tarieven vast te stellen.

De gemeenten Echt-Susteren en Maasgouw hebben aangegeven een separaat voorstel op te stellen, waar de tarieven na berekenen met de OVA indexering worden vastgesteld. Wij adviseren, gezien de voorgestelde besluitvorming over de toepassing van de OVA index, om dit in één voorstel te combineren. Het beslispunt houdt in dat uw college de procedure vaststelt om de indexering te kunnen doorvoeren, waardoor het feitelijk berekenen van de tarieven 2024 slechts een uitvoerende taak is. Daarnaast hebben Echt-Susteren en Maasgouw al laten weten in het bestuurlijk overleg van 30 november 2022 akkoord te gaan met de OVA indexering. Hierdoor kan hier ook niet meer van worden afgeweken.

Historisch overzicht

- 88819-2022: Verlenging Gespecialiseerde Jeugdhulp (ambulant) 2023

Financiële gevolgen

Het toepassen van de OVA-indexering levert een nadelig financieel effect op voor de gemeente. Aangezien de OVA-indexering september 2023 pas bekend wordt, willen wij u inzicht geven in de ontwikkeling van de OVA en de bijbehorende financiële gevolgen.

De Nederlandse zorgautoriteit (Nza) stelt jaarlijks meerdere indexeringen vast op basis van gegevens van het CBS. Voor ons zijn van belang het percentage voor de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) en eventueel het prijsindexcijfer voor de materiële kosten (ppc-index; bij ambulant niet van belang, omdat de materiële kosten slechts een zeer kleine component van de kosten bevatten). Bij het vaststellen van de indexen wordt rekening gehouden met de loon- en prijsontwikkelingen voor 2024 die op dat moment (september) bekend en verwacht worden. In de loop van het jaar wordt wel een indicatie gegeven van de indexontwikkeling. In het voorjaar van het betreffende dienstjaar wordt de definitieve index vastgesteld. Verschillen worden verrekend in de index van het jaar daarop T+1).

De OVA wordt berekend op basis van cijfers die het Centraal Planbureau publiceert. Voor de tariefberekening gebruiken Nza de cijfers die het CPB publiceert (meestal in maart) in het Centraal Economisch Plan.

In onderstaande percentages zijn de huidig bekend zijn OVA percentage vermeld

Jaar	Voorlopig	OVA september	OVA definitief
2024	4,94%	??	??
2023	--	4,74%	6,36%

Op basis van deze voorlopige cijfers zou de OVA-index 2024 naar verwachting uitkomen op 4,94% + 1,62% (correctie 2023) = 6,56%. In september 2023 wordt de OVA-index voor 2024 definitief vastgesteld. Voor de indexering van de voorafgaande jaren op basis van de CBS index zou het percentage nu (op basis van kwartaal 1 2023) uitkomen op 4,7%. Gezien de stijgende lijn in de maanden april en mei, is de verwachting dat deze ook hoger uit gaan komen.

Bovenstaande ontwikkeling geeft een voorlopige indicatie van de ontwikkeling van de tarieven binnen het ambulante segment met 6,56% . De definitieve index wordt in september bepaald. Het ambulante segment is het grootste segment binnen de uitgaven van jeugdzorg MLO (42%).

Uitgaande van een index van 4,94% is de financiële impact voor de MLO gemeenten als volgt weer te geven (uitgaande van de Q1 2023 prognose)

	Echt-Susteren	Maasgouw	Roerdalen	Roermond	Totaal MLO
Prognose 2023	€ 5.015.012	€ 2.438.665	€ 3.162.987	€ 9.813.686	€ 20.430.350
2024	€ 5.343.997	€ 2.598.641	€ 3.370.479	€ 10.457.463	€ 21.770.581

Het nadelig effect van de OVA index ten opzichte van de CBS index is 1,86% (6,56% ten opzichte van 4.7%). Financieel betekent dit een verschil van € 182.534 op een geprognostiseerd bedrag van € 9,8 miljoen.

De begroting van de gemeente Roermond wordt geïndexeerd op basis van IMOC (prijs materiele overheidsconsumptie). In de kadernota 2024 is opgenomen dat dit voor 2024 een percentage van 3,9% is (dit is ook conform meicirculaire 2023). Dit percentage is lager dan de voorlopige OVA index. Het gaat om een verschil van 2,66%. Voor Roermond is het financieel nadelig effect € 261.044. In de decembercirculaire 2021 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor loon- en prijsstijgingen in het sociaal domein (ca € 330.000 structureel). Deze zijn begroot op kostenplaats 62171 en kunnen worden ingezet als dekking voor deze structurele prijsstijging.

Communicatie en participatie

Het voorstel wordt volgens reguliere kanalen bekend gemaakt en de gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders worden op de hoogte gesteld van de verlenging van de overeenkomsten. De tarieven worden bekend gemaakt wanneer de OVA-indexering bekend is en vervolgens gecommuniceerd naar de gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders onder contract.

Uitvoering en evaluatie

Dit voorstel wordt in de vier Midden-Limburg Oost gemeenten uiterlijk behandeld op 18 juli 2023. Na akkoord door de 4 colleges start de formele reguliere procedure, deze ziet er als volgt uit:

Het wijzigen en heropenstellen van de tenders Basisovereenkomst en uitvoeringsovereenkomst. Aanbieders moeten akkoord gaan met de wijzigingen in de basisovereenkomst en de gevraagde

stukken hebben ingediend vóór 13 oktober 2023, dan is de aanbieder gegarandeerd van een basis- en uitvoeringsovereenkomst voor 2024.

Indien er per 31 december 2023 geen overeenstemming is tussen gemeenten en aanbieder, dan is er voor deze aanbieder geen sprake van een nieuwe basis- en/of uitvoeringsovereenkomst. De aanbieder kan dan wel opnieuw inschrijven, maar dan wel tegen het vaste tarief voor nieuwe inschrijvers. Dit proces staat onder argument 3.2 stapsgewijs beschreven.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

De input vanuit bedrijfsvoering (financiën, juridisch en inkoop) is verwerkt in het voorstel.

Indien er wordt besloten om vanaf 2023 de OVA index te hanteren voor gespecialiseerde jeugdhulp, geldt dat voor 2023 binnen het raadskader sociaal domein bekeken zal moeten worden of er voldoende dekking is om deze indexatie op te vangen. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan de stelpost 'loon- en prijsstijging sociaal domein' hiervoor worden gebruikt.

Voor 2024 is het advies om deze budgetten in de begroting 2024 van de gemeente Roermond conform voorlopige OVA index te indexeren (betreft een autonome ontwikkeling). Als dekking kan de stelpost loon- en prijsstijging sociaal domein ingezet worden. Deze middelen zijn begroot binnen de algemene dekkingsmiddelen en zullen bij de begroting 2024 structureel overgeheveld worden naar het programma sociaal domein. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.

Met dit voorstel wordt het besluit van het bestuurlijk overleg betreffende de gewijzigde indexeringssystematiek bekrachtigd. Tevens wordt voor de contractering 2024 het mandaat geregeld in de escalatieprocedure, gelijk aan hoe dit voorgaande jaren is vastgelegd.

Bijlagen

Bijlage 1: Basisovereenkomst Gespecialiseerde Jeugdhulp 2024

Bijlage 2: Uitvoeringsovereenkomst Gespecialiseerde Jeugdhulp 2024

Bijlage 3: Indicatie tarieven 2024 Gespecialiseerde Jeugdhulp 2024